

"E.P.U." in Het Parool (7 juli 1950)

Source: Het Parool. Vrij Onverveerd. dir. de publ. Van Norden, W ; Réd. Chef Van Heuven Goedhart, G.J. 07.07.1950, n° 1.685; 10. Jg. Amsterdam: Het Parool. "EP.U.", p. 3.

Copyright: (c) Het Parool

URL: [http://www.cvce.eu/obj/"e_p_u_"_in_het_parool_7_juli_1950-nl-dc16e9a2-a2fd-46b3-bc8b-81e14e2a80ad.html](http://www.cvce.eu/obj/)

Publication date: 14/05/2013

E.P.U.!

De beslissing die de Marshall-landen te Parijs hebben genomen, tot het vormen van een Europese betalingsunie - kan zonder overdrijving de belangrijkste worden genoemd, die in het twee-jarig bestaan van de Organisatie voor Europese Economische Samenwerking (OEEC) is gevallen. Op weg naar de economische integratie van Europa immers werd het steeds duidelijker, dat een verdere opleving der Europese economie nauwelijks mogelijk zou zijn, indien het internationale betalingsverkeer - en daarmee het handelsverkeer - in het keurslijf bleef geperst, waar het zich sinds de bevrijding noodgedwongen in bevond.

In wezen toch kwam het tot nu toe gevolgde betalingssysteem er op neer, dat de landen twee aan twee betalings- en dus handelsaccorden afsloten. Wat in de praktijk betekende, dat land A het geld van land B, dat het door handel met dit land had verdiend, niet kon gebruiken om een schuld aan C te betalen, aangezien C òf zijn eigen valuta en/òf goud of dollars wenste te ontvangen. Dit leidde er uiteraard toe dat, gegeven het geringe goud- en dollarbezit van de Europese landen, de onderlinge handel een beperking ondervond, waarvan de mate werd bepaald door de bereidheid tot het geven van crediet door de landen (twee aan twee) aan elkaar.

Deze twee-aan-twee-groepering, deftiger bilateralisme genoemd, moest doorbroken worden, wilde men tot gezonder economische ontplooiing komen!

Wat nu in Parijs is geschied, is genoemde doorbreking van het bilateralisme. Zonder daarbij op technische details in te gaan kan men wellicht de werking van de EPU (= European Payments Union) duidelijk maken, door te leggen, dat nu een Europese crediet-pot is gevormd, tot welke de deelnemende landen alle toegang hebben: waar ze uit kunnen putten en waar ze in kunnen storten.

Het beginkapitaal van dit fonds wordt gevormd door een deel van de dollars, die de landen voor het derde Marshall-jaar zullen ontvangen, terwijl daarnaast is vastgesteld hoe hoog de schuld in het handelsverkeer met alle andere deelnemers (of hoe hoog het tegoed van ieder der landen) mag oplopen.

Alle financiële verplichtingen of rechten, die uit de onderlinge handel van de deelnemers zullen ontstaan, lopen over het fonds. Daar ontstaat dusdoende een stelsel van rekeningen, waarop wordt aangetekend van iedere deelnemer, welke schulden en vorderingen hij heeft; dit keer niet uitgedrukt in de geldsoorten van zijn debiteuren of crediteuren maar omgerekend in een Europese betalingseenheid (de... dollar!).

Men kan dus in de hoofdboekhouding van het fonds de onderlinge schulden en vorderingen tegen elkaar wegstrepen, waarbij natuurlijk positieve en negatieve saldi kunnen en zullen ontstaan, die op hun beurt via het in de pot aanwezige kapitaal kunnen worden voldaan.

Dit betekent in principe dus, dat land X zijn verdiensten uit de handel met Y, nu wél kan gebruiken voor schulddelging aan Z. Dit betekent dus opheffing van de bilaterale kruip-door-sluip-door-spelletjes, die in Europa te lang reeds zijn gespeeld.

In de praktijk is de techniek van dit alles aanmerkelijk ingewikkelder, dan wij hebben geschetst, maar afgezien daarvan is het duidelijk, dat de betalings- en dus de handelsmogelijkheden vele malen groter zijn geworden door de EPU.

Dit alles zegt overigens niet, dat de beperkende deviezenbepalingen zouden kunnen verdwijnen; het betekent ook niet, dat de onderlinge handel nu zonder meer vrij is. Maar wel kan men er uit afleiden, dat men een grote, principiële stap heeft gedaan op weg naar normaler economische verhoudingen.

Wat er niet door is opgelost is de dollarschaarste: zonder Marshall-hulp zou niet alleen de EPU een onmogelijkheid zijn, maar ook de verdere economische gezondmaking van Europa een illusie blijven. Maar per slot loopt de Marshall-hulp pas (of al?) in 1952 af.

Toch kan men in het nu bereikte een teken zien van het voortgeschreden economische herstel van Europa: in zekere zin is de EPU immers een beperkte onderlinge inwisselbaarheid van de Europese munten te noemen, iets waar men een jaar geleden nog slechts in optimistische droomtoestanden over kon denken.

Voor ons eigen land kan men bovendien als zeer bemoedigend stellen, dat de economische unie der Benelux-landen - die vooral met onderlinge betalingsmoeilijkheden had te kampen - ook weer een pas dicht bij de werkelijkheid is gekomen.

Er is dus alle aanleiding de beslissing van de OEEC in principe zeer gelukkig te noemen. Vooral de heer Stikker, de politieke bemiddelaar van de OEEC, die zich zo zeer heeft ingespannen de EPU-plannen tot een realiteit te maken, moet het bereikte tot persoonlijke voldoening strekken.